

האשה שנתארמלה

פרק שני כתובות

בה.

עין משפט
נר מצוה

מסורת הש"ס

וְאֵלָּא מֵאִי גְדוּלָּה חֻקָּה. דְּקֹאֲמֵר ר' יוֹ
חֻקָּתָהּ כִּי מֵה יֵשׁ לַחוֹשׁ לְצַטְלָה: **בַּת**
שֹׁלֵץ שֶׁסּ תְּרוּמָה מִן הַמְּסוּרָה דְּלֵל מִן
וְהִגַּם אֵלָּא בְּזָרָךְ כְּדִלְמִרְעִין בְּקִידּוֹ
הַשָּׂסָא נִמְי תַּתְּרוּמָה דְּרִבְנָן אֲכֹל.
תְּרוּמָה פִּירוּתָה הֵלֵיל וְיִרְק: **דְּלֹאֲרִיתָא**
דְּגֵן מִירוֹשׁ וַיֵּהֱרָ לָא אֲכֹל וּמִשָּׁהּ לָא
קִשְׁיָא לִנְמִ"ד מַעֲלִין מִתְּרוּמָה לִיּוֹחֲסִין
דְּכִי מַסְקִינָן לִיּוֹחֲסִין מִתְּרוּמָה דְּלֹאֲרִיתָא
כִּי: **דְּהִילָּא** לְמִיגוֹר מִשּׁוֹם תְּרוּמָה
דְּלֹאֲרִיתָא. שְׁהִרִי לֶאֱרָךְ בָּזָא וּמִנְיָוִה
שֶׁסּ תְּרוּמָה גְּמִירָה דְּלֹאֲרִיתָא
שֶׁלָּא הִיא מִזְוָה לְהֵם גְּדוּלָּה וְיֵשׁ לַחוֹשׁ

תורה אור השלם

- וַיֹּאמֶר הַתְּרַשָּׁא
לָהֶם אֲשֶׁר לֹא יֵאָכְלוּ
מִקֹּדֶשׁ הַקֹּדֶשִׁים עַד עֲמֹד
בְּהֵן לְאוֹרֵים וְלִתְמִים:
עוֹדָב כִּי סָג
וְכָל זֶרַע לֹא יֵאָכְל קֹדֶשׁ
וְתוֹשֵׁב בְּהֵן וְשֹׁכֵר לֹא
אֵכָל קֹדֶשׁ: וַיִּקְרָא כִּי י
וְבַת בְּהֵן בִּי תְהִיָּה
לְאִישׁ זֶה הוּא בְּתֻרְמַת
הַקֹּדֶשִׁים לֹא תֹאכַל:
וַיִּקְרָא כִּי בִי
דְּבַר אֵל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
אָמַרְתָּ אֲלֵהֶם בְּבֹאֲכֶם
אֶל הָאָרֶץ אֲשֶׁר אֲנִי
מֵבִיא אֲתֶכֶם שָׁמָּה:
בְּמִדְבַר זֶה יִח

הגהות הב"ח

(א) תד"ה או דלמא כו' חללא בחלוקת תרומה וכו'.
 וכן פרש"י יצמות דף
 ע"ב:

וְאֵלָא מֵאִי גְדוּלָּה חֻזָּקָא. דְּקֻאֲמֵר ר' יוֹסִי לְמָה לָנוּ (א) [לְחֹשֶׁךְ] לְהַשְׁכִּית חֻזָּקָתָא כִּי מֵה יֵשׁ לְחֹשֶׁךְ לְבַטְלָה: **בְּתְרוּמָה דְּרַבְנָן.** שְׁהֵי גְדוּלָּה הֵי שֶׁשְׂחִין שֶׁסְ תְּרוּמָה מִן הַתּוֹרָה דְּכָל מַנְוֵה שֶׁהִיא תְּלוּיָה בְּחֶלֶק אֵינֶה נִיּוּהָגָא אֲלָא בְּחֶרֶץ כְּדֻאֲמֵרִין בְּקִדּוּשֵׁין (דף טו:); וְאִינְעִיט אֵימָא **הַשֶּׁסֶף נָמִי בְּתְרוּמָה דְּרַבְנָן אָכּוּל.** תְּרוּמַת פִּירוּת אֲדִילֵין וִירָק: **דְּאוּרִייתָא.** דְּבָנ מִירוֹשׁ יִתְכַּר לֹא אָכּוּל וּמִשָּׁה"ל לֹא קִשְׁיָא לִמ"ד מַעֲלִין מִתְּרוּמָה לִיּוּחְסִין דְּכִי מִסְקִינָן לִיּוּחְסִין מִתְּרוּמָה דְּאוּרִייתָא כִּי: **דְּאִיכָא לְמִיגוֹר מִשּׁוּם תְּרוּמָה דְּאוּרִייתָא.** שְׁהֵי לְחָרֵץ בָּלוּ וּמִנְיָה שֶׁסְ תְּרוּמָה גְּמוּרָה דְּאוּרִייתָא מֵה שֶׁפֶל הִיָּה מִזֵּי וְלֹס בְּגוּלָּה וְיֵשׁ לְחֹשֶׁךְ וְלֹא יִכְלִיֹּם בָּהּ: **לֹא צְמִידִי דְּאִקְרִי קִדֵּשׁ.** וְהֵינּוּ תְּרוּמָה: **וְכָל זֶה לֹא יִיכָאֵל קִדֵּשׁ.** בְּתְרוּמָה מִשְׁתַּעֵי דְּכַתִּיב בְּפֶרֶשֶׁה לְעִיל מִינִיָּה וְכֹא הַשְׁמַשׁ וְטֶהֱר וְאֲחֵר יִכָּאֵל מִן הַקִּדְשִׁים וְאֻקְמִין בְּתְרוּמָה צִיבּוּתָא בְּהַעֲרֵל (דף עז:); **וְלֹא צְמִידִי דְּאִקְרִי קִדְשִׁים.** אֲפִילוּ חֲמוּה וְשׁוֹק שֶׁל שְׁלֵמִים מְהַלְכִּים לְנִשִּׁי כְּהֵנִים וְלִקְדִּישִׁים: **וְאֲחֵר מֵהֵן צִיבּוּתָא בְּפֶרֶק יֵשׁ מוֹתֵרוֹת (פז) צִבְת כֶּהֱן שֵׁנִיתָא לִישְׁרָאֵל וְנַעֲשִׂית אֲלֻמְנָה וְגִרּוּשָׁה חֲרַע אֵין לֶה שְׁחֹרֶת לְתְּרוּמַת אֲזִיָּה וְאִנֶּה שְׁחֹרֶת לְחֹה וְשׁוֹק וְיִלְיָף לֶה מֵהֵאִי קִרְקָא כִי תַּהִיָּה לְאִשׁ זֶר הִיא בְּתְרוּמַת הַקִּדְשִׁים לֹא תֵאֲכַל עוֹד: חֻזָּקָא **לְהַבּוּנָה.** לְהַעֲד עֵלּוּי שֶׁהוּא כֶּהֱן: **נְשִׂאִיוֹת כְּפִים צִבְּלָל.** הַרּוּאָהוּ נֹשֵׂא כְּכּוּי צִבְּלָל מַעֲד עֵלּוּי בְּכָל מְקוֹם שֶׁהוּא כֶּהֱן וּמִקְבְּלִין הֵימָנוּ לְפִי שֵׁשׁ שֶׁסְ יִשְׁבֵּה וְכ"ד קְבוּעַ בְּדוּקִין אֲחֵר נֹשֵׂאִי כְּפִים אָכַל אִכִּילַת חֵלֶה וְתְּרוּמָה אִינֶה חֻזָּקָה דְּחֹלָה לְחָרֵץ לֹא דְּאוּרִייתָא בְּתְרוּמָה דִּילֵה וְלֹא קִפְדִי כּוּלִי הֵאִי: **וְאִוִּילִיָּה חֵלֶה צְסוּרִיא.** הִיא אֶרֶס קִצְבָּה שֶׁכִּינְסָה דוֹד וְחִיבָרָה לֹא"י וְקִצְבָּר הֵאִי תַנָּא כִּיבּוּשׁ יִיחֵד שְׁמִיָּה כִּיבּוּשׁ"י וְחֻלְתָּה וְתְּרוּמָתָה דְּאוּרִייתָא וְקס"ד תַּנָּא חֵלֶה וְהו"ה לְתְּרוּמָה: **וְחִילּוֹק מַמְנוּתָא.** דְּהִירוּעַ וְהַלְחִיִּים: **בְּכִרְיִין.** וְהַע"ג דְּאִסּוּרִין אֵין אִסּוּר לִזְרִים הֵוִילָא וְכִרְכִּים מְקוֹם שׁוּקִיָּן וּמִנְטְוִין צוֹ עוֹרִים וְשִׁדִּים מִכִּיבִּין צוֹ אִי לֹאֻ דִּכֶּהֱן הוּא לֹא מַחֲזִיף נַפְשִׁיָּה: **לֹא לְתְּרוּמָה.** הַרּוּאָהוּ נֹשֵׂא כְּכּוּי צִבְּלָל אֻ אֻ אֻכַּל חֵלֶה דְּוּקָא צְסוּרִיא וְהַעֲדִי עֵלּוּי חֲזָ"י מִקְבְּלִין עֲדוּתוֹ לְהֵאֲכִילוֹ תְּרוּמָה אָכַל לֹא לִיּוּחְסִין: **מֵה דִילֵה חֵלֶה.** עֲדוּת חֻזָּקָתָה: **לִיּוּחְסִין.** אִינֶה לְתְּרוּמָה פִּשְׁעִיתָא הִיא גּוֹפֶה תְּרוּמָה הִיא וְכִכֵּר הַחֻזָּקָא בָּהּ: **וּמִסְקִינָן מַחֲלֶה דְּרַבְנָן כו'.** דְּאִי לֹא כֶּהֱן הוּא לֹא הוּוּ סְפּוֹ לִיָּה חֵלֶה גְּזִירָה מִשּׁוּם תְּרוּמָה: **וּדְאִפְדִּי.** לְקַמֵּן מִפֶּרֶשׁ: **נְשִׂאִיוֹת כְּפִים וְחִילּוֹק גִּירוּתָא.** דְּתְּרוּמָה: **בָּא"י.** נֹשֵׂאִי כְּפִים דְּאִיכָא צ"ד קְבוּעִין וְצִדְקִי. וְחִילּוֹק גִּירוּתָא דְּאוּרִייתָא הַשְׁמָא לְתְּרוּמָה צִמּוּן הוּא: **לְאוּרִייתָא וְכִיּוֹן דְּעוֹן מִיָּתֶה דְּאִיכָא****

המסקינן מינה ליוחסין: כסוריא וכו' ששלחיה א"י מגיעין. להודיע
 יוס שקידשו ב"ד את החדש לעשות פסח בזמנו דהיינו היוםצבים
 מתקון מהלך חמשה עשר יום: גשאות כפיש ראייה. לפי שצ"ד קבוע
 שמקבל שלוחות החדש של ב"ד הגדול: אבל לא חילוק גרנות.
 לרומא דידהו לאו דלוריימא וצבוריה נמי היא תנא סבר כיבוס' (ע"ו)
 יחדיד דתהיב כיבוס לפלוגתא דתנאי היא צבך תתלה. (ע"ו)
 דף קכ"א: צבי ר"ת צבית המדרש קרי ב' רצ: נחשיביו חללה. דלמאי
 צבצבאכס אל הארץ ותניא בןספרי' ר' ישמעאל אומר שינה הכתוב
 זו מכל ביאות שבתורה שזכוין נאמר כי תבאו כי יביאך וכאן
 צבצבאכס ללמדך שתיין שנכנסו לה נחשיבו: ולא נחשיבו כפרומות
 דלמאי דנקט' תבואת זרעך' המיוחדת ל' ועוד שהרי
 הכתוב המעשר צמנין שנות השמיטה דלמאי' בשנה השלישית
 שנתה המעשר שמיטת אל מנו אלא משכבשו וחסילין כדלמאי' צב
 ועלם ומסכת ערבות (דף קכ"א: דהי גרסין אי צבצבאס יקול
 וכו' והכי פירושו כיון דלמאי הכתוב ביאה זו לכתוב זה

וְאֵלֶּה מֵאֵי גְדוּלַּת חֻקָּה. כְּשֶׁלֹּמֶה אֵי אֵין מַעֲלִין נִיחָא הָא גְדוּלָּה
חֻקָּה אַע"ג דְּלִיכָא לְמִיחָשׁ לְצ"ד טוּעִין שִׁיעוּל מִן נִשְׂאוֹת
כְּפִים לְקַדְשֵׁי קֳדָשִׁים וְאַע"ג דְּלֵיל חֻקָּה מַעֲלִין לְתַרמוּמָה ע"פ עַד
אֶחָד וְלֹא חִיָּשִׁין לְצ"ד טוּעִין שִׁמָּה יַעֲלוּ לְיוֹחֲסִין שֶׁשֶׁמֶל סָבַר
הַמִּקְשָׁן יוֹחֲסִין חֲמִירָא וְלֹא אִתּוּ
לְמִטְעִי מִן לְקַדְשֵׁי קֳדָשִׁים אֲחֵל
הַשְׁתָּא דְּלִמְרַת טַעמָה דְּרִיעֵין חֻקְיָא
וְלֹא חִיָּשִׁין דְּלִמָּא אִתִּי לְאִסְקִי כִּיּוֹן
דְּלֵא אִתִּי לְמִטְעִי מֵאֵי גְדוּלָּה חֻקָּה:
(לַעֲלֵי) **אֵין דְּרָבָא אִפְרִי לְמ"ד אֵין**
מַעֲרִין מ"מ תְּרוּמָה וּבִתְרִמָּא אֲבָל בְּצִינָה
ב'. חִמָּה מַה תּוֹלָה בְּצִינָה וְהָא
פְּשִׁטָּא לְכִי"ע אֵין מַעֲלִין מֵאִכִּילַת
תְּרוּמָה לְיוֹחֲסִין דְּהָא אִכִּילַת מִלְמַשׁ
דְּלִמָּא עַבְד כִּסָּן הוּא אֲלֵל בְּחֻלּוֹק
תְּרוּמָה (ה) בְּגוּרִין הוּא דְּפִלְגִי אֶס מַעֲלִים
לְיוֹחֲסִין אֶס לֹא וְצַמְעִלִין מִתְּרוּמָה
לְיוֹחֲסִין לֹא אִפְּלִיגוּ בָּהּ תַּנְחִי בְּהִדְרָא
אֲלֵל דְּתִלִּיָּא הָא פְּלוּגָתָא בְּפִלּוּגָתָא אֶס
חֻלּוֹקִין תְּרוּמָה לְעַבְד בָּלָא רַבּוּ אֶס
לֹא לְמ"ד חֻלּוֹקִין אֵין מַעֲלִין דְּלִמָּא
עַבְד הוּא וְכִי אִצְטִיג לִיָּה לְמִימְרָה כִּי
אִפְּלִי לְמ"ד אֵין מַעֲלִין ה"מ תְּרוּמָה
דְּחֻלּוֹקִין לְעַבְד בָּלָא רַבּוּ וְאִכִּילַת לְמִיחָשׁ
דְּלִמָּא עַבְד הוּא אֲחֵל נִשְׂאוֹי כְּפִים לְעוֹלָם
אִינַח לָן דְּמַעֲלִין דְּלִין עַבְד נוֹשֵׁא כְּפִיו:
גִּי'ל דְּשַׁפְרִי נָקַט דְּמִתְכַּלְלָא בְּצִינָה דְּלִמ"ד
מַעֲלִין מֵאִכִּילַת תְּרוּמָה נְמִי מַעֲלִין וְעוֹלָם
דְּלִיכָא לְמִיחָשׁ שְׁהוּא עַבְד שִׁיָּא מִצִּית הַסֵּפֶר
וְטַעמָה כִּיּוֹן דְּשׁוֹן מִימָה הוּא חִיָּשִׁין שִׁמָּה
יַעֲלוּיָו לְיוֹחֲסִין וְלִכָּן אִצְטְרִיךְ שְׁנֵי עֲדִים
לְהַפְּלִיגוּ תְּתַרמוּמָה וְלִכָּן נְמִי אִין חֻלּוֹקִין
לְעַבְד אֲלֵא א"כ רַבּוּ עַמּוּ וּמ"ד אֵין מַעֲלִין
אֲע"ג דְּשׁוֹן מִימָה הוּא לֹא חִיָּשׁ לְהִי שִׁמָּה
יַעֲלוּיָו כִּיּוֹן דְּבִנְפָגָתָא הוּא אִכִּילַת תְּרוּמָה
וְכִן חֻלּוֹקָה אֲלֵל שְׂאוֹת כְּפִים דְּלִאֲפִירְסָא
אִצְטִיג אֵי אֵין חִיָּשִׁין שִׁמָּה יַעֲלוּיָו
מִשּׁוּם דְּלִי לֹא דִכָּן הוּא לֹא הוּא לְחִיף
כּוּלִי הֵאֵי וְלֹא אֵין מְנִי נִמְנָקַט כּוּמוּ שְׂכַתּוֹ
הַתּוֹם' אִפְּלִי לְמִי' אֵין מַעֲלִין מִשּׁוּם
דְּלִיכָא לְמִיחָשׁ דְּלִמָּא עַבְד הוּא דְּלֵא תִלִּיָּא
בְּצִי' דְּאִפְּלִי הִכָּה דְּלִיכָא לְמִיחָשׁ דְּלִמָּא
עַבְד הוּא אֵין מַעֲלִין כּוּמוּ בְּיוֹאֵל מִצִּית
הַסֵּפֶר אֵין שְׁמַעֲרִין עַלִי שְׂאוֹת
וְאִדְרַבָּה הָא דְּחֻלּוֹקִין לוּ בָּלָא רַבּוּ הִיּוֹ
מִשּׁוּם דְּלִין מַעֲלִין וְעִיקָר טַעמָה דְּפִלּוּגָתָא
מִשּׁוּם מַעֲלִין וְאֵין מַעֲלִין דְּלִי לֹא הֵאֵי קֶסֶה
בְּשׁוּם סָפֵר פְּלִיגִי כּוּמוּ שְׂכַתּוֹ (עֲלִי) (מ"ח):
וְכִי מַסְקִין מִתְּרוּמָה לְיוֹחֲסִין ח"מ
בְּדִאֲוִרִיתָא ב'. רַבִּינוּ יִתְחַבֵּן
רַבִּינוּ מֵאִיר לֹא גִרִּים לֵה דֵּהָא אִצְעִית
אִינַח רַב נִמְנָן קֶאֱמַר לֵה וְאֵי גִרִּים'
לֵה א"כ הִיָּה סוֹתָר בְּעַמּוּתָא רִאִיָּה
שְׂהִצִּי דְּלִי לֹא תִימָה הִכִּי לְמ"ד
מַעֲלִין מִתְּרוּמָה לְיוֹחֲסִין לֹא אִתִּי
לְאִסְקִי אֲלֵל טַעמָה מִשּׁוּם דְּרִיעֵין
חֻקְיָא וְאֵין וְזוּ סוּגִייתָא הֵש"ס אֶס לֹא
יִאמְרָ וְלֹא מִילְתָּא הִיא דְּאִמְרִי וְצַפ'
עֲשֵׂה יוֹחֲסִין (קְדוּשִׁין ט:). גִּרְסִין לֵה
וְאִבָּז שִׁיעָטָא דִּהִתָּם שְׂעִיטָא לְכּוֹחָבָה
כָּאן: **לָא בְּמִידִי דְּאִיקְרִי קֳדָשׁ.**
וְאֵי תְּרוּמָה נְמִי אִיקְרִי קֳדָשִׁים
דְּכִיטָא וְכֵּה שֶׁשֶׁמֶל וְהִיא וְאִתִּי לְאֶחָד
מִן הַקְּדָשִׁים וְהִיא קֶרָא אִיִּי בְּתַרמוּמָה

הדעריצ שמשו אוכל בתרומה וי"ל דודאי גבי טמא תרומה מיקרי קדשים אצל הכה אכילתו זר קאמר דלא אסכחן קדשים גבי אכילת זר: **נשיאות כפים בבבלי**. דוקא נשיאות כפים ולא אכילת חלה ואע"ג דבסוריא גמי הוי מדרבנן אין מדקדקין בבבלי כמו בסוריא דסבר האי תנא כיבוס יחד שמיא כיבוס ואכילת חלה בסוריא ה"ה נשיאות כפים דנמוכה לקמן: **לא** חילוק גופות גופה לחלה וקסבר תרומה בוי. וי"ל דפלגינהו הקדשיות בפלוגמא דרב הונא זביה דרב יהושע ורבנן דאי לאו הכי צדח מהנן דרייתות ממה נפש איכל למידק דמעלין מנשיאות כפים ליוחסין ופלגינן גמי דלצרייתא קמייתא אכילת חלה בסוריא חזקה לתרומה וכל שכן דלכילת תרומה דאורייתא דהויא חזקה לאכילת חלה דרבנן ובצרייתא שניה קמני דחילוק גרנות דהיינו תרומה בסוריא לא הויא חזקה לחלה: **עדות**

משנכנסו לה שנים ושנשה מרגלים תלמוד לומר צבאכם צבאות
צבאכם ולא כתב כי תבאו יכול משנכנסו לה מרגלים ת"ל כו':
לאן

כיבוש וחילוק היה אהל מועד בגלגל י"ד ש

פ א מ"י פ"כ מהל' אסורי ביאה הלכה א ופ"ו מהל' תרומות ה"ב: **פ** ב מ"י פ"כ מהל' אסורי ביאה הלכ' א **פ** ג מ"י ט"ז הלכה א' טוש"ע אה"ע סימן א טע"ב: **פ** ד מ"י פ"כ מהל' אסורי ביאה הלכה א ופ"א מהל' תרומות הלכ' א וכן סימן טל"א טוש"ע י"ד סימן טע"ב: **פ** ה מ"י פ"כ מהל' אסורי ביאה הלכה א ופ"א מהל' תרומות הלכ' א וכן סימן טל"א טוש"ע י"ד סימן טע"ב: **פ** ו מ"י פ"כ מהל' אסורי ביאה הלכה א ופ"א מהל' תרומות הלכ' א וכן סימן טל"א טוש"ע י"ד סימן טע"ב:

מוסף רש"י

[illegible]